

Dorpsstraat 7
2712 AB Zoetermeer

port betaald
Zoetermeer

't Seghen Waert

jaargang 18 nummer 2

april 1999

verenigingsblad van het Historisch genootschap
Oud Soetermeer

Historisch genootschap Oud Soetermeer

Bestuur

dhr. B.F. Tuinstra, secretaris
Marsmanhove 88, 2726 CP Zoetermeer
tel. (079) 321 98 59

dhr. H.B. Huurman, penningmeester
Edelsteensingel 172, 2719 RC Zoetermeer
tel. (079) 362 17 30

mevr. P.E. Vijverberg (A.W.Z.)
Corantijnstraat 32, 2315 VR Leiden
tel. 06 - 5 570 68 32

dhr. C.A.M. Klein (G.W.Z.)
Tijberg 55, 2716 LK Zoetermeer
tel. (079) 351 44 55

dhr. J.W. Dreise (I.S.V.)
Beveland 4, 2716 CP Zoetermeer
tel. (079) 321 02 32

dhr. A.C.J. Vermeulen (Act. Cie.)
Den Hoorn 1, 2712 BB Zoetermeer
tel. (079) 316 78 46

dhr. M.H.A.W. Huisman
Bernhardstraat 2, 2712 CS Zoetermeer
tel. (079) 316 31 79

dhr. E.H. Oskam
Juwellaan 175, 2719 SB Zoetermeer
tel. (079) 361 65 38

Redactie

mevr. C.J. Moerman-van Voorst
Dublinstraat 253, 2713 HT Zoetermeer
tel. (079) 352 14 88

mevr. P.E. Vijverberg, adres zie boven
dhr. Th.J.A.M. van der Poel
Savelsbos 195, 2716 HJ Zoetermeer
tel. (079) - 3521693

Ledenadministratie

dhr. A.Ph. Rademaker
Banckertstraat 5, 2712 KK Zoetermeer
tel. (079) 316 43 74

Archief

mevr. J.M.C. Huisman-Aaftink
Bernhardstraat 2, 2712 CS Zoetermeer
tel. (079) 316 31 79

Contactpersonen werkgroepen

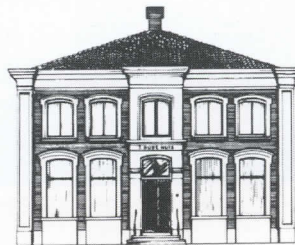
Archeologische werkgroep
mevr. S.E. Swarte
p/a Dorpsstraat 7, 2712 AB Zoetermeer
tel. (071) 572 04 07

Genealogische werkgroep
mevr. M.E. Vijverberg-Kalkema
Stekelbaarsloot 35, 2724 AR Zoetermeer
tel. (079) 331 65 52

Interviewgroep Sprekend Verleden
dhr. E.W. van den Burg
Fr. Hendriklaan 32, 2712 EE Zoetermeer
tel. (079) 316 48 58

Historisch Museum 't Oude Huis

Dorpsstraat 7, 2712 AB Zoetermeer
tel. (079) 316 47 35
openingstijden: woensdag-, zaterdag- en
zondagmiddag van 13.00 tot 16.00 uur

Historisch genootschap
Oud Soetermeer

't Seghen Waert is een uitgave van het
Historisch genootschap Oud Soetermeer.
Het blad verschijnt vijf maal per jaar.
ISSN: 1384-7260

Inhoud

Nieuwe leden	2
Rectificatie	2
Contributie	2
Vacature secretaris	2
Activiteitenkalender	3
Vrijwilligers gevraagd	3
Sprekend Verleden in gesprek met de heer J.J. (Joop) Moers	4
Klasgenoten rond 1960: aap, noot, mies, of aap, roos, zeef?	11
Algemene ledenvergadering	14
Jaarverslag over het jaar 1998	16
Financieel verslag 1998	20
Jaarrekening 1998	21
Samenvatting van de inhoud van het samenwerkingsconvenant	22

Kopij voor het juni-nummer van 't Seghen Waert

Uw kopij voor het volgende nummer is dagelijks zeer welkom bij mw.
C.J. Moerman- van Voorst, Dublinstraat 253, 2713 HT Zoetermeer.
De sluitingsdatum voor het juni-nummer is 21 mei 1999.

Van de redactie

Wat later dan gepland ontvangt u het tweede nummer van 't Seghen Waert. Dit heeft te maken met de vergaderstukken voor de voorjaarsvergadering. Alle informatie treft u in dit nummer aan.

Behalve serieuze zaken is er natuurlijk ook aandacht voor wat luchtige onderwerpen. Zo kunt u een kort verslag lezen van de 'Klasgenoten', georganiseerd in het kader van het 50-jarig jubileum, en is er een interview met dhr. Moers.

Vergeet u tot slot niet de activiteitenkalender te lezen, want er worden tal van leuke activiteiten georganiseerd!

Petra Vijverberg

Nieuwe leden

Wij heten de volgende leden hartelijk welkom in onze vereniging:
Mevr. A. van den Bosch-Kerstens, Gelderswoudseweg 19, Gelderswoude
Dhr. K. Koole, Ferdinand Bolstraat 15, Zoetermeer
Mevr. N. van Wijk-Moers, Bermudablauw 62, Zoetermeer

Rectificatie:

In het vorige nummer van dit blad werd genoemd dhr. Wirschuleit; dit moet zijn: mevr. Wirschuleit.

Contributie

U treft bij dit blad twee acceptgirokaarten aan, één voor de contributie voor het jaar 1999 en één die u kunt gebruiken voor een eventuele vrijwillige bijdrage aan de vereniging of aan één of meer werkgroepen. De contributie bedraagt fl. 25,- voor leden en fl. 12,50 voor gezinsleden en jeugdleden. De penningmeester ontvangt uw bijdrage(n) graag voor 15 mei a.s. Bij dit blad treft u tevens het nieuwe lidmaatschapspasje aan voor het jaar 1999. Hiermee heeft u korting bij het betreden van molen De Hoop en het museum. Bovendien geeft het pasje u en uw partner (vaak gratis) toegang bij activiteiten van het Historisch Genootschap.

Vacature secretaris

Binnen het bestuur van het Historisch Genootschap Oud Soetermeer is de vacature voor de functie van secretaris beschikbaar. Heeft u interesse in deze functie in het bestuurlijke centrum van onze vereniging, neemt u dan contact op met de scheidende secretaris, Bouke Tuinstra: telefonisch 321 98 59 of schriftelijk (p/a Dorpsstraat 7, 2712 AB Zoetermeer).

Activiteitenkalender

Wo 5 mei:	Algemene ledenvergadering. Parochiehuis, Dorpsstraat 18b, 20.00 uur.
Za 8 mei:	Landelijke Molendag en Landelijke fietsdag
Za 10 juli:	Fietstocht door het 'Groene Hart'.
augustus:	Culturele manifestatie, Dorpsstraat 7
september:	Kerkepad
oktober:	Oranjetentoonstelling, Dorpsstraat 7.
november:	Najaarsledenvergadering, dia-avond Broekweg/Meerpolder

Toelichting 10 juli:

De rol van het groene hart staat telkens ter discussie. Is het nu een potentieel bouwterrein of is het gebied juist een aangename verpozing in een verstedelijkt Zuid-Holland? Zijn de nieuwe bosrijke gebieden (zoals het Bentwoud) nu een verrijking van ons woongebied of staan zij juist synoniem voor het verdwijnen van het oer-hollands landschap. Tijdens onze fietstocht kunt u hier zelf een mening over vormen. Wij zullen vele verrassend mooie en unieke landschappen passeren. Het geoefend oog van deskundigen zal u wijzen op de typisch landschappelijke kenmerken die zich in de omgeving van Zoetermeer bevinden. De fietstocht zal op een verrassende wijze worden beëindigd! Voorinschrijven is noodzakelijk. Dit kan zowel bij dhr. C.A.L. van Wieringen, tel. 316 37 64 of bij dhr. G.J.J. Moers, tel. 316 36 60. In de volgende uitgave van dit blad volgt meer informatie.

Vrijwilligers gevraagd

Niet alleen een nieuwe secretaris is dringend nodig; onder onze meer dan duizend leden moet het mogelijk zijn minstens tien mensen te vinden, die de activiteitencommissie zouden willen versterken of een bijdrage zouden willen leveren aan een van de werkgroepen. Neemt u eens met een van hen contact op om te horen wat u aan interessants of leerrijks kunt bijdragen. De vereniging kan alleen levend worden gehouden als we met elkaar bereid zijn onze steentjes bij te dragen, al zijn ze nog zo klein. Ieder op zijn of haar tijd of met zijn of haar mogelijkheden iets doen, dat zou ideaal zijn.

Sprekend Verleden in gesprek met de heer J.J. (Joop) Moers.

E.W. van den Burg

De Interviewgroep probeert door gesprekken zoveel mogelijk over de twintigste-eeuwse geschiedenis van Zoetermeer en Zegwaart aan de weet te komen. Maar ook acht zij van belang wat Zoetermeeders in bijzondere omstandigheden elders hebben meegemaakt. Zo had de werkgroep gesprekken met plaatsgenoten die tijdens de Tweede Wereldoorlog voor de Arbeitseinsatz in Duitsland moesten werken en ook werd een aantal personen die na de Tweede Wereldoorlog zijn geëmigreerd en op familiebezoek in Nederland waren, geïnterviewd. Overigens, wij houden ons aanbevolen voor nieuwe kandidaten! Tot voor enige tijd zijn de ervaringen van enige tientallen Zoetermeeders, die al of niet vrijwillig gedurende de jaren 1945-1950 als militair in Nederlands-Indië hebben gediend, onderbelicht gebleven. Toen bleek dat de meeste betrokkenen die benaderd werden hun verhaal wel wilden vertellen, werd het in de vorm van een project aangepakt. Tot op heden werden zeventien Zoetermeerse Indië-veteranen geïnterviewd en er zal nog een aantal volgen. Het leek de werkgroep gepast om u de ervaringen van een van hen eens te volgen en daarbij viel de keus op degene die destijds als eerste bereid was zijn medewerking te verlenen en dat was de heer Joop Moers. Het is overigens de bedoeling dat het Historisch genootschap in de zomer van 2000 een tentoonstelling gaat organiseren die geheel gewijd is aan de Zoetermeerse Indië-veteranen. Het is dan precies vijftig jaar geleden dat de laatsten van hen demobiliseerden.

In militaire dienst

De heer Moers is geboren in 1927 en dat betekende dat hij in het jaar dat hij twintig werd zijn militaire dienstplicht moest vervullen. "Mijn eerste oproep heb ik in augustus 1947 ontvangen en het was al duidelijk dat ik zou worden uitgezonden naar Indië. Daar werden we voor klaargestoomd. We kregen een korte, snelle opleiding. Ik ben opgekomen in augustus 1947 en in november 1947 vertrokken we, daar was je verlof en inschepingsverlof bij inbegrepen. Dat was kort dag, want ze hadden mensen nodig in Indië. Er zijn mensen die geweigerd hebben, maar daar dacht ik niet aan. De huisgenoten zullen het niet leuk gevonden hebben, maar die reageerden er niet zo op. Het gebeurde gewoon. Ik werd ingedeeld bij de Stoottroepen en die lagen in Vught. Stoottroepers zijn infanteristen met een beetje bijzondere training, een wat andere opleiding, onder andere voor bijzondere opdrachten. Als Stoottroeper zat je wel redelijk dicht bij het front.

De heer Moers in
1949

Of het kader dat ons trainde berekend was op zijn taak is moeilijk te beoordelen. Een oorlog in Europa is niet vergelijkbaar met een guerilla-oorlog waar we in Indië mee te maken hadden. We kregen een vrij pittige opleiding. Dan stond er een of andere sergeant jou te drillen en daar beefde je dikwijls voor. En als iets niet goed ging, kon je nog gestraft worden ook. Dat was in Indië heel anders,

daar leefde je met elkaar. Dat formele groeten deed je niet meer, daar was het Jan en Piet, maar het was wel een eenheid. Je kwam voor elkaar op. Het had onder andere ook met de veiligheid van iedereen te maken, je liet elkaar nooit in de steek. De kameraadschap was enorm. Je had elkaar ook nodig. Na de opleiding in Nederland was je lichamelijk wel goed getraind, militair gezien nog niet. De opleiding werd wel voortgezet in Indonesië.”

Het vertrek en de reis

“We hadden tien dagen inschepingsverlof, maar net voor die tijd kreeg je de pokkeninjectie, dan kon je lekker thuis uitzieken! Het viel bij mij nogal mee, ik heb er maar enkele dagen last van gehad.

We gingen met de trein van Den Bosch naar Rotterdam. Daar lag de boot, de 'Volendam'. Het was uit de trein, spullen pakken en de boot op en daar werd je de plek gewezen waar je met je compagnie terecht kwam. Toen we naar de boot gingen, hadden we een Duitse karabijn en die moesten we inleveren op de boot en we kregen er in Indië een Lee Enfield voor terug. De Lee Enfields waren oude, van oorsprong Engelse geweren, maar ze waren wel goed.

De Volendam was een oud schip dat in de oorlog al als troepentransportschip gevaren had. Het is van oorsprong een grote vrachtboot geweest denk ik.

Zeeziek ben ik niet geweest. Er waren er wel die van Rotterdam tot Indië zeeziek waren. Sommigen zijn er heel slecht aan toe geweest.

Het leven onderweg? Nou, dat was een beetje vrijgevochten. Er werd wel wat gesport en dan had je ook nog het corveeën. Er werden oefeningen gehouden, reddingsoefeningen, regelmatig moest je met je zwemvest aantreden. Er was weinig comfort aan boord. Met 2.300 man opvarenden was er niet veel ruimte! We sliepen in een soort van hangmatten. Die kon je boven je tafel hangen, maar ja, je moest oppassen, want er waren er altijd te kort en dan ging je maar op je tafel slapen of iets dergelijks.

In het Suezkanaal hebben we nog wat bijzonders meegemaakt. Er was één spoorbrug, met Engelse bewaking erbij en de Volendam pakte met het anker een brugpijler en trok hem er helemaal af. Toen hebben we nog een paar dagen in de Bittermeren gelegen, want er was een scheur in de boeg en een schroef was krom. Het was een hele sensatie."

Aankomsten verblijf op Celebes

"Na meer dan veertig dagen aan boord gezeten te hebben, kwamen we in Makassar aan. We werden gelegerd in een tentenkamp. Ik weet nog wel, 't was nat, modderig en de tenten waren niet best, want het was eigenlijk een tentenkamp van de Engelsen geweest. Makassar ligt op Celebes, dat heet tegenwoordig Sulawesi. We zijn ongeveer een half jaar op Celebes gelegerd geweest voordat we naar Midden-Java gingen. In Makassar hebben we veel wacht gelopen bij diverse gebouwen en bij het vliegveld. We waren daar eigenlijk meer een wachtbataljon. Verder ging de opleiding gewoon door. We gingen terreinervaring opdoen en dat deden we samen met inlandse militairen, Ambonezen en zo, die gingen dan mee. Je had wel eens patrouilles, waarbij je een week of zelfs twee weken onderweg was.

Het klimaat vond je op den duur heerlijk, je wist niet beter.

Waar je voor op moest passen waren de muskieten. Ik heb gelukkig nooit malaria gehad, maar ik heb ook praktisch altijd onder een klamboe geslapen."

Ambarawa (Midden-Java) Tweede van rechts, staand met een brengun, is dhr. Moers

Naar Java

“Op Celebes heb ik nog een tijdje in Watapone gezeten, dat was in de binnenlanden en later zijn we naar Midden-Java gegaan. Dat was drie dagen varen. We kwamen bij Semarang aan, maar daar is geen haven dus werden we met landingsboten naar de wal gebracht. We klommen met een landingsnet van het schip af zo de landingsvaartuigen in. Je moet het zien als een touwladder, maar dan heel breed.”

De eigenlijke taak

“We hebben veel patrouille gelopen en ik heb diverse acties meegemaakt. De eerste grote was de Tweede Politionele Actie, rond de Kerst in 1948. We zijn toen in vliegtuigen, Dakota's, naar Jogja gegaan, samen met de para's. In een tijd van twintig minuten zaten we middenin vijandelijk gebied. In het begin was er geen tegenstand, later wel. Er zijn daar verscheidene jongens gesneuveld, ook die ik heel goed gekend heb. Ze liggen begraven op het ereveld in Semarang. Toen we vertrokken uit Indië zijn we er allemaal geweest, het hele bataljon, om afscheid te nemen en toen ik jaren later in Indonesië was, ben ik er ook geweest.

We waren opgestegen van het vliegveld Kalibanteng bij Semarang en landden op het vliegveld Magoewo. Als je nagaat dat er in een Dakota zo'n dertig man

Dakota's op het vliegveld bij Semarang. Aan het begin van de Tweede Politonele Actie is de heer Moers op 19 december 1948 met zo'n Dakota van Semarang naar

ging en er toch ook wel een dertig vliegtuigen waren die af en aan vlogen, dan zijn er heel wat militairen in korte tijd overgebracht.

Van het vliegveld zijn we, het was ongeveer een kilometer of zes, de stad ingetrokken en daar hebben we dan met de Inlichtingendienst Soekarno opgehaald, maar hij deed niets bijzonders hoor. Soekarno en zijn maten hadden ervoor gekozen om zich gevangen te laten nemen. We waren als eersten in Djogja en zijn er als laatsten vertrokken.”

Geestelijke en medische verzorging

“We hadden in ons bataljon een aalmoezenier en een dominee. Die hadden een ruimte om diensten te houden. Als iemand problemen had, kon je naar zo'n man toegaan. De dominee en de aalmoezenier zaten in één ruimte, wel gescheiden, maar dat waren twee ouwe gabbers, hele leuke mensen. Als de aalmoezenier er niet was, zei de dominee: “Je kunt wel bij mij terecht” en andersom was het net zo. De geestelijke verzorging was goed.

Dat gold ook voor de medische verzorging in het algemeen. Anders was het als er op patrouilles gewonden waren. Als de hele compagnie op patrouille was, dan was er wel een hospik bij en als het een echt grote actie was ook wel een arts. Bij kleine patrouilles die wij liepen, was er geen medische verzorger bij. Wij moesten de gewonden zelf meenemen, dat heb ik meermalen meegemaakt.”

De overdracht

“Dat de overdracht zou komen, wisten we al vroeg, misschien al een maand van tevoren. Je bleef toch je patrouilles lopen en dat was wel een beetje angstig, want het risico was altijd groot dat je het niet mee zou maken om terug te keren naar huis.

Toen het zover was, had je het gevoel dat alles voor niets geweest was en dan denk ik aan de jongens die daar gebleven zijn. Dat gevoel had je wel en dat heb ik nog. Je moet er niet over gaan zitten piekeren. Ik weet dat het een loze zaak geweest is waarvoor je bezig geweest bent. En ja, verscheidene jongens die daar zijn overleden, heb ik goed gekend. Die waren uit mijn eigen compagnie.”

De thuisreis en de thuiskomst

“We zijn met de ‘Nelly’ naar huis gegaan. Dat was een Italiaanse boot die onder Panamese vlag voer. Nederland had schepen te kort en daarom werden buitenlandse schepen ingezet. Er zat ook een Italiaanse bemanning op en we kregen ook de Italiaanse keuken en dat was wel lekker, onder andere pasta, al wist ik toen niet wat dat was. Terug hebben we het in ruim drie weken gedaan. Ik weet nog wel, we kwamen ‘s avonds aan voor Hoek van Holland en daar moesten we blijven liggen. De andere morgen mochten we naar binnen. Op 2 mei 1950 kwamen we in de haven van Rotterdam aan.”

Joop Moers is een nuchter mens. Na ongeveer twee en een half jaar kwam hij thuis en reageerde zo:

“Wij werden gedebarreerd en de jongens die het verste weg woonden, gingen het eerst van boord, gingen weg met bussen.

Ik en nog twee anderen waren de enigen uit deze hoek en wij werden naar huis gebracht met een luxe auto van een of andere officier. Thuis wisten ze dat ik zou komen, ze hadden ook een erepoort gemaakt en zij maar denken: “Er komt direct een bus waar Joop uitstapt”, maar Joop reed “deftig”. Ik heb tegen die chauffeur gezegd: “Rij maar gelijk die poort in en dan achterom” en dat deed hij en ik stond binnen voordat ze het in de gaten hadden! De burens zaten ook al uit te kijken. Er waren zelfs burens die later kwamen vragen waar ik bleef, want ze hadden me nog steeds niet gezien. Het is namelijk zo, je had garage

Westerman naast ons en daar reden wel meer auto's in en uit. Zij zaten op een bus te wachten, maar die kwam niet, wel een groene luxe auto die meteen achter het huis stond. Ik vond het wel leuk, ik had helemaal geen zin om onder die erepoort door te lopen."

Terug in Nederland

"Eenmaal terug in Nederland kon ik eerst maar moeilijk mijn draai vinden. Ik heb zelfs nog met de gedachte gespeeld om weg te gaan, bijvoorbeeld naar Canada. Er zijn ook jongens die niet meer naar Holland gekomen zijn, die direct naar Australië zijn gegaan. Daar heb ik ook nog over zitten piekeren, wat moest je hier in Nederland zoeken? Als de ontwikkelingen anders waren geweest in Indië dan waren ontzettend veel jongens daar gebleven, maar ja, dat mocht niet."

De heer Moers heeft nog een tijdje in de smederij van zijn oom gewerkt, maar hij was niet voor smid in de wieg gelegd. Hij vond uiteindelijk een baan bij Zephyr, met veel werk buiten de deur en daar vond hij uiteindelijk toch zijn draai, anders had hij het geen 36 jaar volgehouden.

Djakakarta
gevlogen
Djakakarta
december 1948.
Derde van links, met
brengun, is de heer
Moers

Klasgenoten rond 1960: aap, noot, mies, of aap, roos, zeef?

Ton Vermeulen

In onze jeugtherinneringen heeft de schooltijd een speciale plaats gekregen. Aardige meesters en juffrouwen, soms ook nonnen, zijn in het geheugen gegrift als met een griffel op een leitje. Anderen herinneren zich de schoollokalen met de bankjes, de schoolplaten en vooral de sfeer en die geuren. Dinsdag 23 maart organiseerde de Activiteitencommissie een KLASGENOTEN waar de 50-jarigen centraal stonden. U bent niet geweest? Dan heeft u wat gemist!

Kleuren tijdens sexuele voorlichting

Op het podium van zaal Het Centrum achter de Pelgrimskerk zaten oud-docenten, meester Van Rijt en Schaareman, en een aantal klasgenoten voor een dankbaar publiek herinneringen op te halen. Spreekstalmeester Michiel Huisman wist op geraffineerde wijze de protestante bokken en roomse katers verhalen uit het verleden naar boven te laten halen uit de periode rond 1960. In tegenstelling tot de protestante scholen bleken de seksen op de katholieke scholen nog streng gescheiden. Jongens zaten op de jongensschool, de meisjes kregen deels nog les van de nonnen uit het klooster (waar nu de Haagsche Courant huist) en het schoolplein was verdeeld middels een groot hek. Wel kregen de kinderen sexuele voorlichting en mochten tijdens deze lessen van juffrouw Ina Tilburg lichaamsdelen op tekeningen inkleuren. Bij de klasgenoten bleek ook een verschil te bestaan in het leesplankje: de katholieken leerden "aap, roos, zeef" en de protestanten "aap, noot, Mies".

Meisjes met supergrote strikken

Tussen de vraaggesprekken door werd een stukje van cabaretier Fons Jansen gedraaid en konden de aanwezigen genieten van stukken film uit de Zoetermeerse jaren 1950 en 1960. Elke school uit de Dorpsstraat kwam aan bod. Opvallend was dat alle kinderen dezelfde spelletjes speelden: touwtje springen, tikkertje, kring spelen en bokkie springen. Eén van de aanwezigen herkende zelfs een meisje waarop hij ooit verliefd was geweest; de anderen riepen hem direct onder grote hilariteit haar adres toe.

Algemene ledenvergadering

De voorjaarsledenvergadering wordt dit jaar gehouden op woensdag 5 mei 1999 om 20.00 uur in het Parochiehuis, Dorpsstraat 18b te Zoetermeer. Het bestuur van het Historisch Genootschap Oud Soetermeer nodigt alle leden van harte uit hierbij aanwezig te zijn.

Agenda

1. *Opening en vaststelling agenda*
2. *Verslag van de algemene ledenvergadering van 26 november 1998*
Zie elders in dit blad.
3. *Benoeming bestuursleden*

Sinds de najaarsledenvergadering is de zetel van de voorzitter vacant. Het bestuur stelt voor als voorzitter te kiezen de heer E.H. Oskam.

Dhr. B.F. Tuinstra treedt na het verstrijken van zijn termijn af als secretaris van de vereniging. Mevr. P.E. Vijverberg treedt na drie jaar af als vertegenwoordiger van de archeologische werkgroep. Beiden zijn herkiesbaar doch niet in dezelfde functie. De archeologische werkgroep stelt dhr. Tuinstra kandidaat als vertegenwoordiger van de werkgroep in het bestuur van de vereniging. Het bestuur stelt voor mevr. Vijverberg te benoemen als toegevoegd bestuurslid; zij zal de public relations van de vereniging behartigen. Kandidaten voor de functie van secretaris wordt nadrukkelijk gevraagd zich zo spoedig mogelijk, doch binnen 14 dagen voor de vergadering bij de secretaris te melden.

4. Wijziging statuten Stichting Historisch Museum 't Oude Huis en bekrachtiging samenwerkingsconvenant tussen het Historisch Genootschap Oud Soetermeer en het museum

Tijdens de ledenvergadering van 6 mei 1998 is besloten om het museum juridisch en organisatorisch te ontkoppelen van de vereniging en om de samenwerking tussen beide aparte organisaties te regelen door middel van een convenant. Het bestuur is blij dat het uiteindelijk de tekst van het convenant aan de leden kan voorleggen: de strekking van het convenant staat elders in dit blad afgedrukt.

Om te komen tot een juridische splitsing heeft het museum een voorstel gedaan voor een statutenwijziging van de Stichting Historisch Museum 't Oude Huis. In deze statuten is een aantal artikelen opgenomen die slechts met toestemming van de ledenvergadering van het Historisch Genootschap kunnen worden gewijzigd. De artikelen die vervallen en waarvoor toestemming van de ledenvergadering nodig is, luiden:

* Artikel 4 (Bestuur) lid 4: De bestuurders (van de Stichting Historisch Museum 't Oude Huis, BT) worden benoemd door de te Zoetermeer gevestigde vereniging Historisch Genootschap Oud Soetermeer.

* Artikel 11 (Ontbinding en vereffening) lid 5: Een eventueel batig saldo van de ontbonden stichting komt toe aan de te Zoetermeer gevestigde vereniging: Historisch Genootschap Oud Soetermeer.

5. Voorstel tot wijziging statuten van het Historisch Genootschap Oud Soetermeer

In de statuten van de vereniging staat in artikel 7 (bestuur) dat het bestuur bestaat uit drie tot vijf algemene bestuursleden, twee vertegenwoordigers van het gemeentebestuur, één vertegenwoordiger voor elke werkgroep en één vertegenwoordiger van de Stichting Historisch Museum 't Oude Huis. Het gemeentebestuur maakt geen gebruik van het benoemingsrecht. Het voorstel is om artikel 7 lid d te schrappen en het aantal algemene bestuursleden te verhogen van vijf naar zeven:

Artikel 7. (oud)

Het bestuur bestaat uit:

- a. tenminste drie en maximaal vijf personen, uit en door de leden gekozen;
- b. twee personen, aangewezen door het College van Burgemeester en Wethouders of door het gemeentebestuur van Zoetermeer;
- c. één persoon voor iedere werkgroep, zoals bedoeld in artikel 11, op voordracht van de werkgroep uit en door de leden gekozen; en
- d. één persoon namens de Stichting Historisch Museum 't Oude Huis, op voordracht van deze stichting, uit en door de leden gekozen.

Artikel 7. (nieuw)

Het bestuur bestaat uit

- a. tenminste drie en maximaal zeven personen, uit en door de leden gekozen;
- b. (ongewijzigd)
- c. (laatste woord en vervalt)
- d. (vervalt)

6. Sluiting

Jaarverslag over het jaar 1998 van het Historisch Genootschap Oud Soetermeer.

Inleiding

Voor het bestuur van het Historisch Genootschap stond het jaar 1998 voornamelijk in het teken van de perikelen en spanningen van de - helaas nog niet afgeronde - ontkoppeling van de vereniging en het Historisch museum 't Oude Huis. Gelukkig heeft dit nauwelijks invloed gehad op de verdere werkzaamheden van de vereniging: ook in 1998 werd door tientallen vrijwilligers van de vereniging hard gewerkt aan het behouden, onderzoeken en uitdragen van de geschiedenis van onze stad.

Leden

Na enkele jaren net boven het magische aantal van duizend te zijn blijven hangen, geeft het ledental van de vereniging in het jaar 1998 weer een duidelijk stijgende lijn te zien. Het aantal leden nam met 63 leden toe van 1007 tot 1070 leden.

De archeologische werkgroep zag zijn ledenaantal na enkele jaren weer licht toenemen tot vijftien. De genealogische werkgroep telt twaalf actieve leden. De interviewgroep 'Sprekend Verleden' kon doordat drie personen tot de werkgroep toetraden het aantal van negen leden handhaven.

Bestuur

Tijdens de voorjaarsledenvergadering, gehouden op 6 mei, werd de heer M.H.A.W. Huisman gekozen als bestuurslid van het Historisch Genootschap Oud Soetermeer. De heer R. Grootveld was na twee termijnen aftredend voorzitter maar werd, bij gebrek aan een opvolger, voor de termijn van een half jaar herkozen als voorzitter.

Door de ledenvergadering werd, op verzoek van de gemeente en het bestuur van de Stichting Historisch Museum 't Oude Huis, in principe besloten de vereniging juridisch en organisatorisch los te koppelen van het museum; de samenwerking tussen het Historisch Genootschap en het museum wordt geregeld in een convenant. Het bestuur heeft zich het gehele jaar ingespannen om dit besluit op een nette manier ten uitvoer te brengen, vooralsnog zonder resultaat.

Tijdens de najaarsledenvergadering, gehouden op 26 november, trad de heer Grootveld na een bestuursperiode van bijna 6 jaar af als voorzitter van het Historisch Genootschap. Aangezien er nog geen opvolger voor hem gevonden

was, bleef de functie van voorzitter vacant; het voorzitterschap werd het resterende deel van het jaar waargenomen door het bestuur.

Financiën

De vereniging heeft vier bronnen van inkomsten. Iets minder dan een derde van de begroting (van ca. 70 duizend gulden) werd gedekt door een subsidie van de gemeente Zoetermeer, hiervan werd een groot deel van de huur van 't Oude Huis betaald. Ongeveer een derde van de inkomsten kwam uit de contributies, daarnaast werd meer dan f 7500 aan donaties ontvangen. Iets meer dan de helft daarvan werd specifiek gedoneerd ten behoeve van een van de drie werkgroepen. De resterende inkomsten werden gegenereerd uit verkoop van publicaties, sponsoring en deelnemersbijdragen.

De grootste uitgaven waren de huurkosten van 't Oude Huis en de kosten van het verenigingsblad 't Seghen Waert.

Uit het fonds "Molen de Hoop", groot fl. 40.000,- (plus rente), met als doel het behoud van het karakteristieke in Zoetermeer, werd f 6.500,- onttrokken en gedoneerd aan het museum als bijdrage voor de inrichting van het nieuwe depot aan de Stationsstraat.

Activiteiten

De uitbreiding van de activiteitencommissie in 1997 wierp zijn vruchten af. Er werd gepoogd elke maand een activiteit te organiseren voor de leden van de vereniging in het bijzonder en de Zoetermeerse bevolking in het algemeen. Daarnaast werden activiteiten voorbereid voor 1999, het jaar waarin de vereniging 50 jaar bestaat.

Op 19 februari werd een lezingenavond georganiseerd in de wijk Palenstein over de Palensteynse polder en omstreken vanaf de laatste ijstijd tot nu: geologie, archeologie (het kasteel Palenstein) en historie (de wijk Palenstein). Deze lezing werd verzorgd door de archeologische werkgroep en de heer Van Wieringen. De lezing werd bezocht door ongeveer 35 geïnteresseerden, onder wie een aantal bewoners van de wijk Palenstein.

Op 17 maart hield de heer S. Altena een lezing over ontstaan en behoud van de Zoetermeerse Landschappen.

Op 21 april hield dhr. Van Wieringen een zeer druk bezochte dia-lezing over de Zegwaartseweg.

Op 6 juni werd een fietstocht langs oude kerkhoven georganiseerd. Hieraan deden enkele tientallen leden en niet-leden mee. Een in samenhang hiermee geplande brochure kon door omstandigheden niet worden verwezenlijkt; de inhoud hiervan werd in het verenigingsblad gepubliceerd.

Op 4 juli werd in verband met de Kerkepadroute 1998 de stad Middelburg aangedaan. Een bus vol leden bezichtigde er diverse monumenten en het Zeeuws museum.

Op 12 september organiseerde het Historisch Genootschap in samenwerking met de gemeente Zoetermeer de Open Monumentendag die dit jaar in het teken stond van de kerk en het kerkelijk leven. Naast de gebruikelijke monumenten waren ook nagenoeg alle Zoetermeerse kerken opengesteld voor het publiek. De genealogische werkgroep en de archeologische werkgroep presenteerden zich op de eerste verdieping van 't Oude Huis.

De genealogische werkgroep was met een stand aanwezig op de Delflanddag, de jaarlijkse bijeenkomst van genealogen in de regio Delft.

De archeologische werkgroep ontving op 22 september het puikje van de archeologen uit de regio Den Haag (zowel amateurs als beroeps) in 't Oude Huis tijdens het halfjaarlijkse veldwerkleidersoverleg.

Op 10 november werd de dialezing over de Zegwaartsweg en de Rokkeveenseweg die vorig jaar een overweldigend succes was, herhaald om diegenen die er de vorige keer geen plaats konden vinden de kans te geven kennis te nemen van de vele oude en nieuwe dia's van deze historische straten, gepresenteerd door dhr. Van Wieringen.

Op 19 oktober nam de genealogische werkgroep deel aan een genealogiemarkt in Rotterdam.

Op 10 december werd een thema-avond georganiseerd onder de titel "Gezond Ondernemen". Op deze avond gaven Zoetermeerse ondernemers hun mening over het ondernemersklimaat in Zoetermeer sinds de tweede wereldoorlog.

De genealogische werkgroep organiseerde elke eerste maandag van de maand in 't Oude Huis een inloopavond waar belangstellenden de onderzoeksresultaten van de werkgroep konden raadplegen. Daarnaast werden er leesavonden gehouden die alleen voor leden toegankelijk waren.

Publicaties

Het verenigingsblad 't Seghen Waert verscheen in 1998 vijf maal. In het blad staan naast bestuursstukken en artikelen van huishoudelijke aard ook historisch inhoudelijke artikelen. Tien artikelen werden geschreven door auteurs op persoonlijke titel, daarnaast werd vijfmaal door de interviewgroep een interview met een (oud-)Zoetermeerder gepubliceerd, waaronder twee met personen die in het verleden vanuit Zoetermeer naar het buitenland zijn vertrokken. Deze interviews verschenen eveneens in het huis-aan-huisblad De Postiljon.

Ter gelegenheid van de Open Monumentendag werd in samenwerking met de gemeente een boek gepubliceerd waarin zeventien Zoetermeerse kerken worden beschreven. Dankzij financiële bijdrage van de gemeente kon deze publicatie

voor een gering bedrag aan de deelnemers van de Open Monumentendag worden aangeboden. De genealogische werkgroep en de archeologische werkgroep zijn vertegenwoordigd op de digitale snelweg. Via de internet site van de genealogische werkgroep komen veel vragen uit binnen- en in toemende mate buitenland om genealogische informatie over Zoetermeerse families.

Behoud

De gemeente werd aangeschreven om de deplorabele staat van het monumentale pand Dorpsstraat 26 onder de aandacht te brengen. Hierbij werd de gemeente verzocht zich in te spannen voor de redding van het pand, bijvoorbeeld door middel van aankoop. Aankoop door de gemeente bleek echter niet mogelijk; er wordt gezocht naar een alternatief.

Onderzoek

De Archeologische Werkgroep hield een korte graafactie achter het pand Voorweg 170 ter aanvulling op de opgraving die hier in 1996 werd gedaan. Hierbij kwamen resten van een schuur of bijgebouw tevoorschijn. Later in het jaar werd een opgraving gedaan op de hoek van de Dorpsstraat en de Stationsstraat. Onder grote belangstelling van het publiek en de pers werden de resten blootgelegd van een 15e-eeuws fundament van een gebouw dat hoogstwaarschijnlijk een bakkerij is geweest. In de zomer heeft de archeologische werkgroep geassisteerd bij een opgraving in Bleiswijk door de oudheidkundige vereniging Bleiswijk. Verder werd door de archeologen gewerkt aan de uitwerking van de opgraving die in 1997 werd gedaan aan de Voorweg 190. De uitwerking van andere projecten liep enige vertraging op doordat de vondsten vanwege de sloop en herbouw van de 'natte' werkruimte in verband met de uitbreiding van het museum tijdelijk elders zijn opgeslagen. De Interviewgroep Sprekend Verleden interviewde zestien oud-Zoetermeesters. Naast de reguliere interviews werd een zestal interviews gehouden in het kader van het project Indië-veteranen. Overwogen wordt om de resultaten van het project in de vorm van een boek te publiceren. Een aantal interviews is - met toestemming van de betrokkenen - gebruikt door mw. Scagliari van de Erasmus Universiteit voor haar promotieonderzoek. Het totaal aantal interviews dat de werkgroep heeft afgenomen nadert honderd stuks.

De Genealogische werkgroep heeft zich bezig gehouden met het bijeenbrengen, toegankelijk maken en beheren van genealogische gegevens over de (oud-)Zoetermeerse en Zegwaartse bevolking. Circa vijf leden van de werkgroep deden specifiek onderzoek naar de Zoetermeerse familie Bos; hierover wordt door de werkgroep een publicatie voorbereid.

Bouke Tuinstra.

Financieel verslag 1998

Dhr. H.B. Huurman, penningmeester

Balans 31-12-1998

activa		passiva	
Postbank	16.142	Crediteuren	9.481
Roparco	58.176	Fonds 'Molen De Hoop'	41.170
Kas	48	Fonds 'Stratenboek'	2.691
Debiteuren	4.470	Boekenfonds	8.290
		Reserveringen:	
		- AWZ	4.358
		- GWZ	1.464
		- ISV	1.075
		- Algemeen	2.513
		- Grasmachine	2.381
		Resultaat 1998	-2.578
		Vermogen 01-01-'98	7.991
Totaal	78.836	Totaal	78.836

Het negatieve resultaat ad fl. 2.578,- is hoofdzakelijk ontstaan doordat in 1998 een bedrag aan het museum is betaald van fl. 1.893,- aan kosten schoonmaakster. Deze kosten hadden betrekking op 1997. Ook is in 1998 een bedrag van fl. 1.000,- betaald aan het museum voor een bord met daarop de namen van bouwer enz. tijdens de bouw.

Bloembinderij

DENOBEL

voor al uw a Relatiegeschenken
a Bloemdecoraties
a Smaakvolle boeketten
a Bruidswerk
a Rouwwerk

Dorpsstraat 86k, Zoetermeer, telefoon (079) 316 93 11

Jaarrekening 1998

baten	jaarrekening	begroting	
Contributies	25.202	25.500	
Donaties algemeen	3.321	3.100	
- A.W.Z	2.533	1.900	
- G.W.Z	1.064	1.000	
- I.S.V.	814	550	
Sponsors/Advert.	3.671	2.450	
Bijdragen deelnemers	1.466		
Onderhoud tuin	1.500	1.500	
Rente	756	1.100	
Subsidie Gem.Zoetermeer	21.925	21.500	
Idem ten beh. van A.W.Z.	4.800		
Opbrengst foto's enz.	528		
Negatief saldo	2.579		
Totaal baten		70.159	58.600
lasten			
Huisvesting:			
- Huur	23.955	23.800	
- Energie/Water	3.397	4.500	
- Zakelijke lasten	777	725	
- Onderhoud tuin	1.383	1.500	
- Schoonmaakkosten	3.728	1.750	
subtotaal		33.240	33.025
Organisatiekosten:			
- Bureaunkosten	5.572	3.250	
- Representatie/PR	575	1.000	
- Verenigingsblad	10.771	10.500	
- Lidmaatschappen	298	325	
- Zaalhuur vergaderingen	454		
- Afschr.kantoomachines	1.110	1.000	
subtotaal		18.780	16.075
Uitvoeringskosten:			
- AWZ	2.759	2.650	
- GWZ	1.863	1.350	
- ISV	879	525	
- collectie	1.899	1.250	
- activiteiten	3.394	1.650	
- vrijwilligers	1.545	1.600	
AWZ invester., subsid.gem.	4.257		
AWZ graafwerk, idem	543		
Museum, bord	1.000	475	
Subtotaal		18.139	9.500
Totaal lasten		70.159	58.600

**Samenvatting van de inhoud van het samenwerkingsconvenant
tussen het Historisch Genootschap Oud Soetermeer en de Stichting
Historisch Museum 't Oude Huis (onder voorbehoud)**

Bouke Tuinstra

De definitieve tekst van het samenwerkingsconvenant was bij het ter perse gaan van dit nummer van 't Seghen Waert nog niet door het museumbestuur goedgekeurd. Daarom treft u hier een samenvatting aan van de belangrijkste punten van het convenant. De integrale tekst van het convenant zal op de ledenvergadering worden uitgereikt.

- a. De besturen van het Historisch Genootschap en het museum zullen tenminste tweemaal per jaar bijeenkomen.
- b. Het museum verbindt zich om het Historisch Genootschap te betrekken bij het inrichten van tentoonstellingen op het gebied van de geschiedenis van Zoetermeer; de vereniging verbindt zich om het museum op dit gebied advies te geven.
- c. Leden van het Historisch Genootschap krijgen korting op de entreprijs van het museum en kunnen er voor een 'vrienden'prijs een museumjaarkaart aanschaffen.
- d. Het museum zal in een permanente expositie over de geschiedenis van de regio (onderdelen van) de historische collectie, die het Historisch Genootschap in 1993 aan het museum in eigendom heeft gegeven, tentoonstellen.
- e. Het Historisch Genootschap en het museum maken beide in goed onderling overleg gebruik van het pand Dorpsstraat 7 te Zoetermeer.
- f. De samenwerkingsovereenkomst wordt aangegaan voor onbepaalde tijd; deze kan gedurende de eerste vijf jaar niet worden opgezegd. De overeenkomst wordt na een jaar geëvalueerd en - zo nodig - in onderling overleg aangepast.

De adverteerders en de hierna genoemde bedrijven maken het met hun financiële steun mede mogelijk dit blad uit te geven.

Van As Makelaardij bv

Eerste Stationsstraat 61, tel. 079-316 44 45

'De Gulle Bottelier' Boonekamp

Dorpsstraat 130, tel. 079-316 38 02

Bouwmarkt De Bouwhof

Edisonstraat 111, tel. 079-331 07 00

Cammeraat IJzerwaren

Eerste Stationsstraat 48, tel. 079-316 37 31

Carrosseriefabriek Joost Lambou bv

Koperstraat 40, tel. 079-363 44 44

Het Fluitschip historisch onderzoeks- en adviesbureau, tel. (079) 316 78 46

Henneken Radio en TV

Den Hoorn 7, tel. 079-316 24 90

Linthout Foto Video

Dorpsstraat 68, tel. 079-316 30 84

Van Oosterom Schoen en Mode

Dorpsstraat 107, tel. 079-316 30 29

Roos Kantoorboekhandel

Dorpsstraat 155, tel. 079-316 35 80

Rooskleurig

Dorpsstraat 165, tel. 079-316 60 09

Rové Verlichting

Dorpsstraat 198, tel. 079-316 64 88

Schoenen Van Veen

Dorpsstraat 83, tel. 079-316 31 65

Slagerij Vollebregt

Dorpsstraat 127, tel. 079-316 35 25

Personenvervoer Van der Slik

Blauwroodlaan 296, tel. 361 61 61

Veenstra promenade Juwelier

Promenade 254, tel. 079-341 14 96

Verlaan Verfspecialzaak

Vlamingstraat 5, tel. 079-316 34 76

Van Waaij Wonen

Woonhart Europaweg, tel. 079-343 53 30

Op oude historische grond
waar ooit het huiste Palenstein stond
staat nu — en u voelt er zich thuis —
het Soetermeersche Koffiehuys

† Soetermeersche Koffiehuys, Dorpsstraat 108, tel. (079) 316 9064

Het avontuur begint bij Dump van Herwijnen

Voor alles wat met avontuur te maken heeft
moet je bij Van Herwijnen zijn.
Dus kom naar de Dorpsstraat 66
voor een complete uitrusting!
Zowel voor jouw aktieve hobby
of jouw aktieve vakantie!

Een compleet assortiment

Aantrekkelijk geprijsd

**Ook voor campingsport,
messen, overlevingssets...**

tenten
dartsport
klimsport
schietsport
vrijetijdskleding
kampeerartikelen
camping-gaz dealer
berg/wandelschoenen

dump
van Herwijnen
SINDS 1891

Dorpsstraat 66 Zoetermeer Telefoon 079 - 3163551